

Onderwerp : Nota Lokaal Gezondheidsbeleid 2020-2025 gemeente Zutphen
Programma :04. Een vitale samenleving, iedereen doet mee
Forum : Oordeelsvormend
Portefeuillehouder(s) : M. ten Broeke
Inlichtingen bij : Carla van Amerongen
0575587393
c.vanamerongen@zutphen.nl

Soort bevoegdheid : Kaderstellend
Beleidsvrijheid : Beperkt
Programmabegrotingswijziging : Nee

Het college van burgemeester & wethouders stelt voor:

De Nota Lokaal Gezondheidsbeleid gemeente Zutphen 2020-2025 "Gezonde gewoonten in een gezonde omgeving" vast te stellen.

Inleiding/aanleiding

De gemeente heeft op grond van de Wet publieke gezondheid een aantal specifieke taken en verantwoordelijkheden met betrekking tot het beschermen en bevorderen van de gezondheid van de bevolking. Eén van de wettelijke taken is het periodiek opstellen van een nota lokaal gezondheidsbeleid. Hierin beschrijft de gemeente o.a. de doelstellingen, gewenste resultaten en geplande activiteiten op het gebied van de publieke gezondheid voor de komende periode. Dit voorstel betreft het vaststellen van de nieuwe nota gezondheidsbeleid voor onze gemeente.

Proces

Ter voorbereiding van de conceptnota is input opgehaald bij de thematafel gezondheid (juni 2019), bij het Forum (nov. 2019), bij ambtenaren van diverse relevante beleidsterreinen en bij de GGD NOG. Daarnaast is de inhoud van de landelijke nota gezondheidsbeleid 2020-2024 meegenomen (de versie zoals die eind mei 2020 is aangeboden aan de Tweede Kamer). De conceptnota is in september 2020 vastgesteld door het college en daarna vrijgegeven voor inspraak en voor advies voorgelegd aan de BASD. Daarna is de nota aangepast naar aanleiding van de inspraakreacties, het advies van de BASD, en nieuwe landelijke informatie over de mogelijkheden voor een lokaal preventieakkoord.

Inhoud

Kern van de nota is de ambitie:

De gemeente Zutphen wil graag een gezonde gemeente zijn, waar mensen in een gezonde leefomgeving wonen. We willen een gemeente zijn waar de gezondheidsverschillen kleiner worden en waar een gezonde leefstijl steeds meer vanzelfsprekend wordt. De speerpunten die daar bij horen voor de periode tot en met 2025 zijn:

1. Gezondheid goed integreren in de Omgevingsvisie en Omgevingsplannen die de komende jaren ontwikkeld worden in Zutphen, zodat gezondheid een vanzelfsprekend onderdeel uitmaakt van de toekomstige ruimtelijke ontwikkeling in onze gemeente.
2. Gezonde voeding en beweging. Onze doelstelling is dat het overgewicht bij volwassenen afneemt en dat het overgewicht bij kinderen en jongeren met tenminste 20% afneemt.
3. Roken, met prioriteit voor de rookvrije generatie. Onze doelstelling is dat het percentage rokende jongeren met 30% afneemt.
4. Preventie en handhaving van alcohol. Onze doelstelling is dat het percentage jongeren dat alcohol gebruikt met 20% afneemt.

Beoogd effect

- Inhoudelijke doelen met betrekking tot gezondheid behalen, zoals beschreven in de nota.
- Voldoen aan de wettelijke verplichting periodiek een nota lokaal gezondheidsbeleid vast te stellen.

Argumenten

1. Gezondheid is een belangrijk onderwerp voor onze inwoners en het is goed om te laten zien wat onze doelen zijn, zodat we daarin ook gericht de samenwerking kunnen zoeken.

Door helder aan te geven welke verantwoordelijkheden, ambities en doelstellingen we hebben en wat we daarvoor willen doen, is het voor anderen ook helder wat ze van de gemeente kunnen verwachten. Hierdoor kan ook gericht de samenwerking op deze thema's versterkt worden.

2. De visie op gezondheid uit de nota lokaal gezondheidsbeleid sluit aan bij de strategische visie sociaal domein.

De nota gezondheidsbeleid gaat uit van de visie van "positieve gezondheid", van "zorgen voor naar zorgen dat" en heeft de focus op preventie. Daarmee sluit de nota aan bij de strategische visie sociaal domein: "Zutphen; een sterke, inclusieve samenleving".

3. De lokale prioriteiten van de nota sluiten aan bij de landelijke prioriteiten van het Nationaal Preventieakkoord en de landelijke nota.

In het landelijk Preventieakkoord zijn 3 speerpunten gekozen; Roken, Overgewicht en Problematisch Alcoholgebruik. Deze komen terug in de lokale speerpunten. Ook is in de lokale nota rekening gehouden met de landelijke nota Gezondheidsbeleid 2020-2024 "Gezondheid breed op de agenda". De landelijke nota gaat uit van de visie "positieve gezondheid" en benadrukt daarnaast het belang van aandacht voor gezondheid in alle beleidsdomeinen en over de beleidsdomeinen heen.

4. De nota biedt input voor de Omgevingsvisie.

In verband met de invoering van de Omgevingswet ontwikkelt onze gemeente een Omgevingsvisie voor het Stedelijk gebied. De nota lokaal gezondheidsbeleid kan input bieden om gezondheid goed in de Omgevingsvisie en omgevingsplannen te verwerken.

5. Deze nota biedt een goede basis om lokaal aan de slag te gaan met gezondheidspreventie, bijvoorbeeld via een lokaal preventieakkoord.

De nota kan een basis bieden waar vanuit we lokaal aan de slag gaan met preventieactiviteiten op het gebied van gezondheid. We willen dit doen samen met organisaties uit onze gemeente en door inwoners erbij te betrekken. Hiervoor helpt het als de speerpunten en doelstellingen duidelijk zijn benoemd.

6. Het is een wettelijke verplichting om een nota lokaal gezondheidsbeleid te hebben.

Op grond van de wet publieke gezondheid moet de gemeente een nota lokaal gezondheidsbeleid opstellen, binnen 2 jaar na het uitkomen van de landelijke nota. Onze laatste nota lokaal gezondheidsbeleid is verouderd. De nieuwe landelijke nota is eind mei 2020 aan de Tweede Kamer aangeboden. Door de inhoud daarvan al in deze lokale nota te verwerken, hebben we een zeer actuele lokale nota en voldoen we ook aan onze wettelijke verplichting.

Kanttekeningen

1. De landelijke nota is aangeboden aan de Tweede Kamer, maar nog niet vastgesteld.

De landelijke nota is eind mei 2020 aangeboden aan de Tweede Kamer maar nog niet vastgesteld (op moment van schrijven van de nota, dec. 2020). De verwachting is echter dat deze in hoofdlijn overeind zal blijven. Omdat de laatste lokale nota uit 2013 stamt en daarmee verouderd is, is het voorstel om toch alvast te besluiten tot vaststelling van de lokale nota. Deze is belangrijk om lokaal verder te kunnen met de uitvoering van de preventieactiviteiten. Mochten er onverhoopt nog grote aanpassingen in de landelijke nota komen, dan zullen we daar dan een aanvullende notitie voor opstellen en aan uw raad voorleggen.

2. Het behalen van de doelstellingen wordt ook beïnvloed door externe factoren.

In de nota zijn streefpercentages opgenomen bij de verschillende doelstellingen. Deze zijn specifiek en meetbaar. Of we deze doelstellingen in de komende jaren bereiken, hangt echter niet alleen af van wat we in Zutphen doen. Dit wordt ook beïnvloed door externe factoren. Denk bijvoorbeeld aan de invloed van rijksbeleid, zoals de verhoging van de leeftijdsgrens voor alcohol enkele jaren geleden, of de verhoging van de btw op groente en fruit. Of aan de marketing door bedrijven; die kan meehelpen gezond gedrag te stimuleren, of juist ongezond gedrag promoten. Of aan de invloed van influencers op social media, waarvoor hetzelfde geldt. Kortom, het doet er toe wat we lokaal doen, en het is belangrijk om de voortgang zo specifiek mogelijk te meten, maar we doen het in een omgeving die ook voortdurend in beweging is.

Risico's

Er zijn geen specifieke risico's verbonden aan het vaststellen van de nota.

Communicatie/Vervolgtraject/Uitvoering

Na vaststelling van de nota door de gemeenteraad zullen we deze bekend maken.

Daarnaast organiseren we, na vaststelling van de nota door de gemeenteraad, de thematafel gezondheid.

Doel van de thematafel is dat lokale organisaties en de gemeente gezamenlijk activiteiten ontwikkelen om de doelstellingen op de speerpunten (gezonde voeding en bewegen, roken en

alcohol) te bereiken. De afspraken die we hiervoor maken leggen we vast. Dit combineren we, als we daar landelijk subsidie voor krijgen, met een lokaal preventieakkoord.

Rapportage/evaluatie

De resultaten van het lokaal gezondheidsbeleid worden over circa 4 jaar geëvalueerd ter voorbereiding van de volgende nota lokaal gezondheidsbeleid. In de nota is beschreven wat de doelstellingen zijn en hoe de resultaten gemeten worden.

Financiën

De voorstellen uit de nota blijven financieel binnen de meerjarenbegroting.

Het gaat om het budget voor de inwonerbijdrage van de GGD, begrotingsnummer 6710101/4433001; â¬ 781.200,-.

En om het budget voor preventieactiviteiten ter hoogte van â¬ 39.500,- als onderdeel van de thematafel gezondheid, begrotingsnummer 6710116. (De taakstellende bezuiniging van 23% op de subsidies sociaal domein uit de thematafels is daar al in verwerkt).

Daarnaast gaan we in 2021 een aanvraag bij het rijk doen voor uitvoeringsbudget voor het lokaal preventieakkoord. Als die aanvraag gehonoreerd wordt, ontvangen we naar verwachting â¬ 30.000,- voor 2021. Deze middelen worden dan besteed aan de uitvoering van het lokaal preventieakkoord. Ook voor 2022 en 2023 gaan we een aanvraag doen voor uitvoeringsbudget voor het lokaal preventieakkoord. Vanzelfsprekend gaan we geen verplichtingen aan voor extra activiteiten in het kader van het lokaal preventieakkoord, voordat we zekerheid hebben over de toekenning van de rijksbijdrage.

Bijlagen

- Nota lokaal gezondheidsbeleid 2020-2025 gemeente Zutphen
- Advies BASD met reactie namens het college
- Samenvatting inspraakreacties met inhoudelijke reactie, exclusief advies BASD

Ontwerp

Bijlagen

Griffienummer : 2021-0009

Besluit :

De Nota Lokaal Gezondheidsbeleid gemeente Zutphen 2020-2025 "Gezonde gewoonten in een gezonde omgeving" vast te stellen.

Behandeld in

08-02-2021 Technisch Blok

01-03-2021 Raad